

תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016-2019 - תיקון

החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטת הממשלה מספר 959 מיום ה-10/1/2016, שעניינה תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016-2019, לאשר את השינויים התקציביים כמפורט להלן:

א. הסכומים האמורים בסעיף 23 ושלא מומשו בגובה 35 מלש"ח יועברו לתקציב המשרד הבינוי והשיכון וישמשו לצורך תיעול פנימי ברשויות המקומיות וזאת בהתאם לקריטריונים לחלוקה בין היישובים שייקבעו על ידי מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון בתיאום עם הלשכה המשפטית במשרד הבינוי והשיכון ומנהל המנהלת לקידום חברתי כלכלי בחברה הדרוזית והצ'רקסית במשרד לשיתוף פעולה אזורי.

ב. להעביר מסעיף 26 לסעיף 25 3.75 מיליון ₪ בגין שנת 2019, כך שסך התקצוב המשלים למבני ציבור חוץ תקציביים יעמוד בשנת 2019 על 11.25 מיליון ₪ (3.75 מלש"ח מהמשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל ו-7.5 מלש"ח מהמשרד האוצר).

החלטה זו מבוססת על השיקולים והנימוקים שביסוד החלטת ממשלה 959, לפי פרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 שעניינו עדיפות לאומית.

דברי הסבר

רקע כללי

בהחלטת הממשלה מספר 959 נקבע כי תגובש תוכנית לשילוט הרחובות ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים בהיקף תקציבי כולל של 15 מיליון ₪, בפריסה ל-4 שנות תקציב. צוותי העבודה החלו ביישום העבודה, לרבות מיפוי הרחובות עם מפ"י ואישור שמות הרחובות עם משרד הפנים. לאחר השלמת המיפוי המלא וביצוע עבודות השילוט ברחובות היישובים בפועל, הסתבר כי התקציב המקורי שנקבע גבוה מהנדרש, ותקציב בגובה של 7.5 מיליון ₪ הספיק להשלים את כל עבודות המיפוי והשילוט בכלל היישובים. משמעות הדבר היא כי נותרה יתרה תקציבית לא מנוצלת של 7.5 מיליון ₪ תחת סעיף זה. להבדיל, לסעיף התמיכה במבני ציבור חוץ תקציביים הוקצה תקציב כולל של 30 מיליון ₪. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל פרסם בשנים 2016 ו-2017 קולות קוראים לרשויות ואישר תקצוב ל-5 מבנים ב-5 רשויות מקומיות שונות. הסתבר כי סעיף זה תוקצב בחסר ואינו נותן מענה לכל הצרכים בתחום של הרשויות המקומיות הדרוזיות. לאור העובדה כי בסעיף השילוט נותר תקציב עודף ובסעיף מבני הציבור ישנו חוסר תקציבי, הצעת החלטה זו באה לאשר הסטת תקציב בין שני הסעיפים כך שתקציב השילוט יותאם לצרכים בפועל ותקציב מבני הציבור החוץ תקציביים יגדל כך שיאפשר לתת מענה בנושא לרשויות מקומיות נוספות. אין בהצעה זו משום תוספת תקציבית כלשהי אלא הסטה תקציבית בין שני סעיפים על פי ביצוע בפועל.

בסעיף 23 ג' בהחלטת הממשלה 959 נקבע: "משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך של 35 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) שיועברו לרשויות המקומיות בהתאם לנוהל תמיכות שיגובש לטובת העניין על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר ובתיאום עם משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר, לצורך סיוע להסדרת פעולות ניקוז פנימי בתוך יישובי התוכנית. רשויות הניקוז יהיו חברות בוועדת התמיכות לצורך סיוע בשיפוט הבקשות". לאחר קבלת ההחלטה הסתבר שלמשרד החקלאות אין אפשרות להוציא את הסעיף אל הפועל ועל כן סוכם בוועדת ההיגוי שמלווה את יישום התוכנית ואשר מתכנסת במשרד לשיתוף פעולה אזורי כל רבעון בהתאם להחלטת הממשלה 959 שמשרד השיכון והבינוי ייקח על עצמו את יישום הסעיף הנ"ל לאחר שהתקציב יועבר אליו ממשרד האוצר.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

חיזוק הרשויות המקומיות הדרוזיות והצ'רקסיות.

תקציב

התיקון כולל הסטת תקציב בין סעיפים, ללא תוספת תקציב.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

השר לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל – מאשר.
שר החקלאות ופיתוח הכפר – מאשר
שר השיכון והבינוי : מאשר
שר האוצר – מאשר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת הממשלה מספר 959 מיום ה-1/10/2016.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי : 01 ביצועי
תחום פעולה עיקרי : 02 חברה וכלכלה

מוגש על ידי השר לשיתוף פעולה אזורי

י"ז בשבט התשע"ט
23 בינואר 2019

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה: תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים

והצ'רקסיים לשנים 2016-2019

תיקון החלטה מספר 959 מיום 10.01.2016

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 959 מיום 10.01.2016 בנושא תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016-2019 (להלן: "החלטה 959")

החלטה 959 התקבלה בהתאם להוראות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009 (להלן: "החוק") אשר קובע בסעיף 151 כי הממשלה רשאית להחליט כי אזור מסוים או יישוב מסוים הוא בעל עדיפות לאומית על שעניינו עדיפות לאומית.

כעת מוצע לקבוע בסעיף 23.ג. כי משרד האוצר יקצה סך של 35 מלש"ח למשרד הבינוי והשיכון שיועברו לרשויות המקומיות בהתאם לקריטריונים לחלוקה בין היישובים שיוגדרו על ידי משרד הבינוי והשיכון והמנהלת לקידום חברתי-כלכלי בחברה הדרוזית במשרד לשיתוף פעולה אזורי, לצורך תכנון תכנית אב ניקוז פנימי יישובי ולצורך ביצוע פרויקטים.

כמו כן, מוצע לקבוע בסעיף 26 כי התקציב עבור התוכנית להצבת שילוט ומספור יעמוד על סך של 7.5 מלש"ח ולא כפי שנקבע בהחלטה 959, כך שיתרת התקציב המקורי בסעיף זה, תוסט לטובת סעיף 25, קרי, תקצוב משלים למבני ציבור חוץ תקציביים.

כך, סך התקציב לסעיף 25 יעמוד על 22.5 מלש"ח לשנים 2018 ו-2019. לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל 3.75 מלש"ח בכל אחת מהשנים האלה ומשרד האוצר יקצה 7.5 מלש"ח בכל אחת מהשנים האלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם ודרכי פתרונם:

הצעת ההחלטה מובאת לפתחה של הממשלה לאחר שהכנסת אישרה את חוק התפזרות הכנסת העשרים, התשע"ט-2018. אנו מצויים בימים בהם מכהנת ממשלה יוצאת ובהתאם להנחיות היועץ המשפטי לממשלה ולפסיקת בית המשפט העליון, השרים המכהנים בה ומשרדי הממשלה מחויבים בריסון ובאיפוק בכל הנוגע להחלטות המתקבלות, הקצאת משאבים ויוזמות חקיקה.

בענייננו, מדובר בהצעת החלטה שעניינה תיקון החלטת ממשלה קודמת מיום 10.01.2016. לא עסקינן בתקציב חדש, אלא, בהסטת תקציב שהוקצה, כמפורט לעיל ובהתאם לעבודת מטה מקצועית מקיפה לגיבוש זמן ניכר טרם ההחלטה על פיזור הכנסת. ההחלטה לפעול לתיקון החלטה 959 התקבלה בדרגים המקצועיים עוד בחודש אוגוסט 2018 והיא אינה כובלת את שיקול דעת הממשלה באופן בלתי הפיך.

מעבר לכך, הצעת ההחלטה עוסקת בתחום בעל חשיבות ציבורית שאינו שנוי במחלוקת ציבורית. ההצעה מיועדת לאפשר תכנון תכניות וביצוע פרויקטים כבר בשנה הנוכחית והימנעות מקבלת החלטה זו תפגע באינטרס הציבורי. עיכוב בקבלת ההחלטה משמעו דחיית היישום בשישה חודשים כאשר 35 מלש"ח יועברו לרשויות המקומיות רק לאחר הגדרת קריטריונים על ידי שני משרדי ממשלה.

הצעת המחליטים תואמה מול משרד המשפטים ואושרה בהיבט של בחירות.
לאור האמור לעיל, נראה כי בנסיבות אלו, אין מניעה לקבלת החלטת הממשלה בעת הזו.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שההצעה נוגעת לתחומם:

משרד האוצר – אין מניעה משפטית.

משרד החקלאות – אין הסתייגות משפטית.

משרד הבינוי והשיכון – אין הסתייגות משפטית.

משרד ראש הממשלה – אין הסתייגות משפטית.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין הסתייגות משפטית.

עו"ד מרון כליפה

היועץ המשפטי

המשרד לשיתוף פעולה אזורי

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 959 של הממשלה מיום 10.01.2016.

959.

תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016 -

2019

מחליטים, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 2332 מיום 14.12.2014 ומס' 59 מיום 7.6.2015, שהכריזה על היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים המפורטים בסוף החלטה זו (להלן: "יישובי התוכנית") כיישובים בעלי עדיפות לאומית לעניין החלטה זו, ובהתאם להנחיית הממשלה בדבר קיצור לוחות הזמנים בהחלטה מס' 59 כך שיישומה, בהיקף התקציבי שנקבע בה, יושלם עד סוף שנת 2019, לקבוע את תכנית הפיתוח וההעצמה של היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, כדלקמן:

1. **תכנים, פדגוגיה ותגבור פעילות חינוכית** - להנחות את משרד החינוך להפעיל תכנית לתגבור פעילות חינוך פורמלי ובלתי-פורמלי ביישובי התוכנית בהתאם למתווה שיגובש עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות עד ליום 1.3.2016. התוכנית תתייחס, בהתאם לצורך, לכל הרצף החינוכי, החל מהחינוך הקדם יסודי ועד החינוך העל יסודי לרבות הנגשת השכלה גבוהה והשכלת מבוגרים. היקף התוכנית יעמוד על 180 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019, מהם 70 מלש"ח ממקורות משרד החינוך (17.5 מלש"ח בשנה), ו-110 מלש"ח תקציב תוספתי יעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (27.5 מלש"ח לשנה). אופן מימוש התקציב התוספתי יהיה בכפוף לאישור ועדת היגוי בראשות מנהלת אגף חינוך דרוזי וצ'רקסי במשרד החינוך, סמנכ"ל משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות עד ליום 17.2.2016. לעניין התקציב המשרדי של משרד החינוך, יובהר שחלק מהסעיפים הצפויים להיכלל בתוכנית משולבים בבסיס תקציב משרד החינוך. לפיכך, ככל שפריט בתוכנית הוכלל כבר, באותו היקף כספי, לאותה מטרה ולאותו פרק זמן בבסיס התקציב,

מזכירות הממשלה

יראו אותו, לאחר התייעצות עם משרד ראש הממשלה, כאילו תוקצב במסגרת התוכנית.

2. **בינוי ותשתיות של מוסדות חינוך** - להנחות את משרד החינוך לגבש, בתיאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, בתוך 120 יום, תכנית להמשך צמצום פערים ולשיפור תשתיות במוסדות חינוך ביישובי התוכנית, בכלל זה בינוי כיתות חדשות, גני ילדים, שיפוץ בתי ספר קיימים, חידוש מבנים וטיפול במפגעי בטיחות. התוכנית תופעל בהתאם לנהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך. היקף התכנית יעמוד על 140 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 80 מלש"ח ממקורות משרד החינוך ו- 60 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר, בהתאם לפריסה התקציבית להלן:

מקור תקציב/ שנת תקציב	עד ליום 31.1.16	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד האוצר	-	24	12	12	12
משרד החינוך	*16	16	16	16	16

*ככל שתקציב בסך 16 מלש"ח הוקצה במהלך 2015 יהיה משרד החינוך פטור מהקצאה זו בשנת 2016.

3. **בינוי ותשתיות רווחה** - להנחות את משרד הרווחה והשירותים החברתיים לגבש ולהפעיל תוכנית להקמה, לרכישת נכסים ולשיפור תשתיות של מוסדות רווחה ביישובי התוכנית שתגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית יהיה 80 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 20 מלש"ח ממקורות משרד הרווחה והשירותים החברתיים ו- 60 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר. למען הסר ספק, תקציב זה הוא למטרות פיתוח תשתיות בלבד. הקצאת התקציב תבוצע בהתאם לפריסה התקציבית להלן:

מקור תקציב/ שנת תקציב	עד ליום 31.1.16	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד הרווחה	4	4	4	4	4
משרד האוצר	-	24	12	12	12

4. **תגבור שירותי רווחה** - משרד הרווחה והשירותים החברתיים יתגבר פעילות בתחום הרווחה ביישובי התוכנית בשנים 2016-2019 בהשקעה כוללת של עד 50 מלש"ח אשר יועמדו לרשות **הרשויות** במימון מלא של המדינה. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד הרווחה והשירותים החברתיים תקציב תוספתי ייעודי בסך 40 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים (10 מלש"ח לשנה) משרד הרווחה והשירותים החברתיים יקצה ממקורותיו 10 מלש"ח (2.5 מלש"ח לשנה). משרד הרווחה והשירותים החברתיים יקבע את הקריטריונים להקצאת סכום זה בתיאום עם משרד ראש הממשלה, ויקצה את התקציב לרשות רק עבור פעילויות שיעמדו בקריטריונים שייקבעו.
5. **שיקום חברתי** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להמשיך להפעיל, בשיתוף הרשויות המקומיות, את פרויקט השיקום החברתי ביישובי התוכנית, תוך התמקדות בתוכניות לגיל הרך בהשקעה כוללת של 16 מלש"ח. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך של 16 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (4 מלש"ח לשנה) 2016-2019. הקצאת התקציב לרשויות השונות תיעשה על-פי כללים שיקבע משרד הבינוי והשיכון בתיאום עם משרד ראש הממשלה.
6. **מרכזי נעורים** – להמשיך להפעיל "מרכזי נעורים" ביישובי התוכנית בשנים 2016-2019. לשם כך להאריך את תוקף סעיף 5 בהחלטת הממשלה מס' 2861 מיום 13.2.2011 בעניין מיזם עם ג'וינט ישראל, לצורך המשך הפעלתם של "מרכזי נעורים", בכפוף לכל דין ובהתאם למתווה שגובש בין משרד ראש הממשלה לבין הג'וינט וזאת עד לסוף שנת 2017. עד למועד האמור יקבע משרד ראש הממשלה את אופן המשך הפעלת המרכזים בהתאם לשיקול דעת מקצועי ולפי כל דין. מרכזים אלה ימשיכו לפעול להעצמת בני הנוער ואוכלוסיית הצעירים הדרוזיים והצ'רקסיים, על-ידי פיתוח מנהיגות, חיזוק ההתנדבות והמעורבות החברתית, שיפור הישגים לימודיים, חינוך למצוינות, מתן מענה לנוער בסיכון ועשייה למען החברה והסביבה. פעילות המיזם תלווה על ידי ועדת היגוי בראשות נציג משרד ראש הממשלה, משרד החינוך, ג'וינט ישראל, וגורמים נוספים כפי שמשרד ראש הממשלה ימצא לנכון, ובהשתתפות יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות ונציגים מקרב הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות. היקף המיזם יעמוד על 40 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) מהמקורות התקציביים הבאים:

מזכירות הממשלה

א. משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך 30 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (7.5 מלש"ח לשנה).

ב. הממשלה רושמת לפניה את התחייבות ג'וינט ישראל להקצות 10 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (2.5 מלש"ח לשנה), בכפוף לתקופת ההתקשרות שתיקבע בפועל.

7. **עיר ללא אלימות** - להנחות את המשרד לביטחון הפנים להרחיב את פעילות תכנית "עיר ללא אלימות", כך שהיא תופעל בכל יישובי התכנית בהתאם לקריטריונים שייקבעו במשרד לביטחון הפנים, לרבות לעניין השתתפותם העצמית של יישובי התכנית. לצורך כך יוקצה סך של 22.5 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים, בשנים 2020-2016, מהם 9.5 מלש"ח ממקורות המשרד לביטחון הפנים ו-13 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר, בהתאם לפריסה התקציבית הבאה:

מקור תקציב/ שנת תקציב	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]	2020 [מלש"ח]
המשרד לבטי"פ	1.9	1.9	1.9	1.9	1.9
משרד האוצר	4.2	2.2	2.2	2.2	2.2

מנכ"ל המשרד לביטחון הפנים יסכם מול המועצה האזורית מרום הגליל את העברת התקציבים ליישובים עין אל-אסד וריחניה לצורך הפעלת תכנית "עיר ללא אלימות" בתחומם.

8. **פעילויות תרבות וספורט** - להנחות את משרד התרבות והספורט לגבש בתיאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום הרשויות הדרוזיות והצירקסיות, תכנית לפעילויות תרבות, מורשת דרוזית וצירקסית ופיתוח קהילה ביישובים הכלולים בתוכנית, בהיקף כולל של 30 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019. לצורך כך יקצה משרד התרבות והספורט סך של 15 מלש"ח ממקורותיו, בפריסה על פני ארבע שנים (3.75 מלש"ח לשנה) ומשרד האוצר יקצה סך של 15 מלש"ח כתקציב תוספתי ייעודי (3.75 מלש"ח לשנה). ככל שהכספים או חלקם יהיו מיועדים לתמיכה במוסדות ציבור, ייעשה הדבר בדרך של תמיכות ובהתאם לכך דין, וזאת לאחר בחינת מבחני התמיכה הקיימים.

9. **פיתוח אזורי תעשייה** - להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לגבש, בתוך 90 יום, בתיאום עם משרד ראש הממשלה תכנית לפיתוח אזורי

תעשייה, מסחר ותעסוקה (להלן: "אזורי תעשייה") ביישובי התוכנית, כדלקמן:

א. להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה לתכנן, לבצע עבודות פיתוח, להרחיב אזורי תעשייה חדשים וקיימים, לתמוך באזורי תעשייה הנמצאים בשלבי הקמה ביישובי התכנית על פי נהלים שיקבע משרד הכלכלה והתעשייה ולפעול להקמת מינהלות באזורי התעשייה ביישובי התוכנית על פי נהלי המשרד. בנוסף, לפעול לטובת שילובם של ישובים שאין להם אזור תעשייה בשטחם והם אינם משויכים לאזורי תעשייה משותפים במסגרת אזורי התעשייה הקיימים, בהתאם לתוכנית שיגבש משרד הכלכלה והתעשייה בתיאום עם משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ומשרד הפנים בהיקף של 75 מלש"ח על פני תקופת התוכנית. לצורך יישום התכנית יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך 60 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019. כמו כן משרד הכלכלה והתעשייה יקצה לצורך כך סך של 15 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (3.75 מלש"ח בשנה).

ב. משרד הכלכלה והתעשייה יקצה ממקורותיו 25 מלש"ח, על פני שלוש שנים (2016-2018), לטובת פיתוח אזור התעשייה המשותף "נתיב השיירה", "כברי 2000" או אזור תעשייה אחר שייבחר על פי שיקולים מקצועיים בתיאום עם משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר ובהתייעצות עם פורום הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, וזאת ובתנאי שאזור התעשייה שייבחר מבין כלל חלופות אלו יתן מענה לשילובם של יישובי התכנית שאינם מקבלים מענה אחר במסגרת החלטה זו ושאינן להם אזור תעשייה בשטחם ובכפוף לקבלת תקציב תוספתי של 20 מלש"ח ממשרד האוצר.

ג. תשתיות תומכות - לצורך תמיכה ביישום תכנית פיתוח אזורי התעשייה כאמור בסעיפים א-ב לעיל ("תכנית הליבה"), להנחות את משרד האוצר להקצות תקציב תוספתי בהיקף של 58 מלש"ח לשנים 2016-2019 לטובת פיתוח תשתיות נלוות בתחום הניקוז, התחבורה, המים והביוב וכן תשתיות נוספות הנגזרות מתכנית הליבה, בהתאם לתכנית שתגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה והמשרדים הרלוונטיים, במסגרתה גם ייקבע מועד פריסת התקציבים. הסכומים כאמור יועמדו לרשות הגופים והמשרדים הרלוונטיים בהתאם לסדרי העבודה והעדיפות שייקבעו על ידי משרד הכלכלה והתעשייה בתוכנית הליבה.

10. **סיוע לעסקים קטנים ובינוניים** - להטיל על הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה והתעשייה לפעול לעידוד, קידום ופיתוח העסקים הקטנים והבינוניים במגזר הדרוזי והצ'רקסי, לרבות באמצעות הפעלת מרכזי ליווי עסקים ביישובי התוכנית בהתאם לתוכנית שגיבשה הסוכנות בתיאום עם משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית הכולל לארבע שנים 2016-2019 יעמוד על 10.5 מלש"ח, מהם 2.5 מלש"ח ממקורות משרד הכלכלה והתעשייה ו-8 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיקצה משרד האוצר למשרד הכלכלה והתעשייה.

11. **תעסוקה (מרכזי הכוון תעסוקתי)** - להנחות את משרד הכלכלה והתעשייה להמשיך להפעיל מרכזי הכוון תעסוקתי ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים בהם פועלים כיום מרכזי הכוון תעסוקתי, תוך מתן דגש על התאמת ההכשרה לדרישות שוק העבודה במטרה להביא להעלאת שיעור ההשתתפות בשוק העבודה. לצורך הפעלת המרכזים בשנת 2016, יוארך תוקף סעיף 9 בהחלטת ממשלה מס' 2861 מיום 13.2.2011 עד לסוף שנת 2016. משרד הכלכלה והתעשייה יאריך את ההתקשרות עם ג'וינט ישראל, בכפוף לכל דין, ומשרד האוצר יקצה למשרד הכלכלה והתעשייה תקציב תוספתי, בהרשאה להתחייב בסך 6 מלש"ח לאותה שנה.

הממשלה רושמת לפניה את התחייבות הג'וינט להקצות 2 מלש"ח לצורך כך.

לצורך המשך הפעלת המרכזים בשנים 2017-2020 וכחלק מתוכנית כוללת של משרד הכלכלה והתעשייה, משרד האוצר יקצה למשרד הכלכלה והתעשייה סך של 32 מלש"ח בהרשאה להתחייב בשנת 2016. אופן הפעלת המרכזים בשנים אלו ייקבע בהתאם לשיקול דעת מקצועי ולפי כל דין כאשר תכנית הפעלת מרכזי הכוון תלווה על ידי ועדת היגוי בראשות משרד הכלכלה והתעשייה ובהשתתפות משרד ראש הממשלה, ג'וינט ישראל, משרד האוצר, וגורמים נוספים כפי שמשרד הכלכלה והתעשייה ומשרד ראש הממשלה ימצאו לנכון.

12. **פיתוח ענף התיירות** - לפעול להמשך פיתוח תשתיות תיירותיות ולקידום ענף התיירות ביישובי התוכנית, כדלקמן:

א. להנחות את משרד התיירות לפעול לפיתוח התיירות ביישובי התוכנית בהתאם לתכנית שהוגשה למשרד ראש הממשלה לפיתוח תשתיות תיירות ציבוריות, חדרי אירוח, הכשרת כוח אדם והכנת תכניות-אב לתיירות, מגוריות ויישוביות. מרכיבי

התכנית יאושרו בהתאם לנהלים הקבועים במשרד התיירות ובתאום עם משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית יעמוד על 56 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 12 מלש"ח ממקורות משרד התיירות (3 מלש"ח לשנה) ו-44 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (11 מלש"ח לשנה).

ב. להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להמשיך בשנים 2016-2019 ביישום התוכנית למיתוג התיירות במגזר הדרוזי-צ'רקסי. לצורך כך, יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה הנגב והגליל, ממקורותיו, 5 מלש"ח, בפריסה על-פני ארבע שנים (1.25 מלש"ח לשנה).

13. **הרחבת שטחי שיפוט** - יוקם צוות בראשות מנכ"ל משרד הפנים או נציג מטעמו ובהשתתפות נציג משרד ראש הממשלה, לבחינת צורכי היישובים הדרוזיים לשינוי תחומי שיפוט של יישובים הנכללים בתוכנית. הצוות יגיש את המלצותיו לשר הפנים לא יאוחר מיום 1.6.2016.

14. **קידום תכניות מתאר** - להנחות את מינהל התכנון ליישם את תכנית העבודה לקידום תכנון מתארי ביישובי התוכנית, שגיבש בהתאם לאמור בסעיף 11 להחלטת הממשלה מס' 2332. לצורך כך, יקצה מינהל התכנון ממקורותיו 10 מלש"ח. פריסת התקציב לאורך שנות התוכנית תיעשה בהתאם לתכנית העבודה.

15. **קידום תכנון מפורט בקרקע פרטית** - להנחות את מינהל התכנון ומשרד הבינוי והשיכון ליישם את תכנית העבודה שגיבשו בהתאם לאמור בסעיף 12 להחלטת הממשלה מס' 2332, ולקדם, בשיתוף הרשויות המקומיות הנכללות בתוכנית, תכנון מפורט בקרקע פרטית ביישובי התוכנית, זאת למעט ביישובים אבו סנאן, ג'וליס ובית ג'ן, שם משרד הבינוי והשיכון יקדם תכניות מפורטות לקרקע פרטית.

א. לצורך כך יוקצה סך של 40 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 15 מלש"ח ממקורות מינהל התכנון ו-25 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שייקצה משרד האוצר למינהל התכנון, בהתאם לסיכום שיקבע מנכ"ל משרד ראש הממשלה בהתייעצות עם מינהל תכנון.

ב. משרד האוצר יקצה סך של 10 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 למשרד הבינוי והשיכון לתכנון מפורט בקרקע פרטית בשלושת היישובים אבו סנאן, ג'וליס ובית ג'ין.

ככל שיוקם במהלך שנות התוכנית גוף ביצוע ממשלתי ייעודי המתמחה בביצוע פעולות תכנון כאמור בסעיפים אלו, יבחן משרד ראש הממשלה הסטת חלק ממשאבי התוכנית ומסירת חלק מפעולות התכנון לגוף זה.

16. **סיוע בקידום תכנון ופיתוח אורבני** - מינהל התכנון יעמיד לרשות המועצות המקומיות הכלולות בתוכנית יועץ או יועצים שיסייעו להן בגיבוש ובקידום תכניות תכנון ובניה, בכלל זה תכניות מתאר ותוכניות מפורטות. משרד האוצר יקצה למטרה זו, בשנים 2016-2019, תקציב תוספתי בהיקף של 6 מלש"ח (1.5 מלש"ח לשנה).

17. **פיתוח שכונות ותיקות** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון להמשיך לבצע השלמות פיתוח בשכונות ותיקות ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, בהתאם לקריטריונים הקיימים במשרד הבינוי והשיכון ובתאום עם משרד ראש הממשלה, בהיקף של 80 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי ייעודי בהיקף של 80 מלש"ח בהתאם לפריסה התקציבית הבאה:

מקור תקציבי/ שנת תקציב	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
משרד האוצר	32	16	16	16

18. **פיתוח מוסדות ציבור**

א. להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול להקמתם ולשיקומם של מבני ציבור ביישובי הדרוזים והצ'רקסים הנכללים בתוכנית זו בהשקעה כספית בהיקף של 71 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016 - 2019. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי ייעודי בסך 71 מלש"ח בהתאם לפריסה התקציבית הבאה:

מקור תקציבי/ שנת תקציב	2016 [מלש"ח]	2017 [מלש"ח]	2018 [מלש"ח]	2019 [מלש"ח]
---------------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

14.2	14.2	14.2	28.4	משרד האוצר
------	------	------	------	------------

תכנית עבודה ראשונית תגובש בתאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצירקסיות. תכנית העבודה והקצאת התקציב ליישובים השונים תיעשה בהתאם לנוהל הקיים במשרד הבינוי והשיכון לעניין הקמת מוסדות ציבור, ובכלל זה תיעשה בהתאם לצרכים ובהתחשב במלאי המבנים הקיימים ביישובים וכן תוך התחשבות בתקציבי עבר שיועדו למבני ציבור ומידת מימושם. יצוין כי במסגרת החלטה זו משרד הבינוי והשיכון יקים גם מבנים רב תכליתיים שישמשו את התוכניות האחרות שמופעלות ביישובים אלה כמו מרכזי גיל רך, מרכזי נעורים ומרכזי הכוונה להשכלה גבוהה ותעסוקה.

ב. בנוסף, משרד הבינוי והשיכון יקצה עד 5% מתקציב מבני הציבור האמור בס"ק א' לעיל, על פי הצורך, לשם הבאת המבנה להתחלת הפעלה (כגון הצטיידות, חיבורי חשמל וכו'). המנגנון לפיו יוקצו תקציבים להבאת המבנה לכדי הפעלתו והקריטריונים להפעלת התקציב ייקבעו בתיאום בין משרד הבינוי והשיכון, משרד החינוך, משרד ראש הממשלה וגורמים נוספים לפי העניין, ובהתייעצות עם יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצירקסיות.

19. **חסמי תכנון ופיתוח** - להנחות את משרד הבינוי והשיכון לפעול להסרת חסמי תכנון ופיתוח ותשתיות, להמשך תכנון ופיתוח ביישובים הכלולים בהחלטה זו, לרבות הקצאת תקציב לפינויים בלתי כלכליים. לצורך כך, יוקצה סך של 95 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים - 2019-2016, מהם 30 מלש"ח ממקורות משרד הבינוי והשיכון (7.5 מלש"ח לשנה) ו-65 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי ממשרד האוצר (16.25 מלש"ח לשנה). ההקצאה תהיה על פי כללים שיקבעו משרד הבינוי והשיכון ומשרד ראש הממשלה בהתייעצות עם משרד האוצר במסגרת ועדת הסרת חסמים שתוקם במשרד ראש הממשלה.

20. **תגבור תקציבי פיתוח** - להנחות את משרד הפנים להקצות לטובת יישובי התוכנית תקציב פיתוח ייחודי בהיקף של 120 מלש"ח מהם 40 מלש"ח מתוך תקציבי הפיתוח המוקצים להם מדי שנה במשרד הפנים, ו-80 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר, בפריסה על-פני חמש שנים 2015-2019. הקצאת חלקו של משרד הפנים תהיה ע"פ

נוסחת הקצאת תקציבי הפיתוח הנהוגה במשרד הפנים. הקצאת חלקו של משרד האוצר תהיה יחסית בהתאם למספר תושבי הרשות ביחס לכלל התושבים ביישובי התוכנית, כמפורט ברשימת היישובים. למען הסר ספק, מועצות אזוריות שבהן יישובים הנכללים בתוכנית זו יקבלו תקצוב כאמור רק בגין תושבי היישובים הכלולים בתוכנית, והתקציב שיינתן לרשות בגינם ייועד על ידי הרשות לטובת פעילות פיתוח בתחום יישובים אלו בלבד.

21. **מבני דת -** להנחות את משרד הפנים להשתתף במימון, בכפוף לכל דין, בהקמה, בשיפוץ ובאחזקת מבני דת, בתי תפילה, בתי קברות, מקומות קדושים ובתי לוויית במגזר הדרוזי והצ'רקסי לרבות באמצעות המועצה הדתית העליונה, בהתאם לתוכנית שתגובש בתיאום עם משרד ראש הממשלה ובהתייעצות עם פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות. היקף התוכנית יעמוד על סך של 80 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 מהם 20 מלש"ח ממקורות משרד הפנים (5 מלש"ח לשנה) ו-60 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי ממשרד האוצר (15 מלש"ח לשנה). מכלל התקצוב כאמור יוקצו 15 מלש"ח למועצה הדתית הדרוזית לטובת השלמת פיתוח קבר הנביא יתרו (שועיב) בקרני חיטין. יישום הסעיף כפוף לבחינה משפטית, בתיאום עם משרד המשפטים.

22. **חיזוק שדרת העובדים ברשויות -** להנחות את משרד הפנים לקדם תכניות לשינוי ארגוני ועידוד פרישה של עובדים ביישובי התוכנית במטרה להביא לחיזוק ושיפור התרבות הארגונית וההון האנושי ברשויות המקומיות. היקף התוכנית יעמוד על סך של 30 מלש"ח, שיועברו כתקציב תוספתי ממשרד האוצר, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (7.5 מלש"ח לשנה).

23. **דרכים חקלאיות, ניקוז ומחקר ופיתוח חקלאי יישומי -** להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר לגבש, בתוך 60 יום, תכנית לפיתוח דרכים חקלאיות, ותכנית להסדרת הניקוז הפנימי והאזורי ביישובים הכלולים בתוכנית זו כדלקמן:

- א. ניקוז בנחלים ארציים - משרד החקלאות ופיתוח הכפר ייתן, במסגרת נהלי התמיכה, העדפה לפרויקטים של ניקוז בנחלים ארציים שיש להם השפעה על יישובי התוכנית.
- ב. ניקוז בנחלים ותעלות אזוריות - משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך של 15 מלש"ח לשנים 2016-2018 (5 מלש"ח כל שנה), בהתאם לצרכים המקצועיים שיגובשו על-ידי רשויות

הניקוז לצורך הסדרה ותחזוקה של תשתיות ניקוז אזוריות באגני ניקוז בהם מצויים יישובי הדרוזים והצירקסים. ההקצאה תיעשה בהתאם לנהלי תמיכות שיגובשו לצורך העניין על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר בתיאום עם משרד האוצר.

ג. תיעול פנימי ביישובים - משרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך של 35 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) שיועברו לרשויות המקומיות בהתאם לנהלי תמיכות שיגובשו לטובת העניין על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר ובתיאום עם משרד ראש הממשלה ומשרד האוצר, לצורך סיוע להסדרת פעולות ניקוז פנימי בתוך יישובי התוכנית. רשויות הניקוז יהיו חברות בוועדת התמיכות לצורך סיוע בשיפוט הבקשות.

ד. דרכים חקלאיות - להנחות את משרד החקלאות ופיתוח הכפר לפעול לפריצה, לסלילה ולשיקום דרכים חקלאיות ביישובי התוכנית בהתאם לנהלי מנהלת ההשקעות במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, בהתחשב בתנאים הטופוגרפיים הייחודיים של היישובים שכלולים בתוכנית, ובכפוף לאישור מוסדות התכנון המוסמכים, בהשקעה כוללת בסך 15 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים (2016-2019) מהם 5 מלש"ח ממקורות משרד החקלאות ופיתוח הכפר ו-10 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר. העמדת התקציב ממקורות משרד החקלאות ופיתוח הכפר מותנית בתיאום תקציבי בין משרד האוצר ומשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

24. **התייעלות אנרגטית** - להנחות את משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים לסייע למועצות המקומיות הכלולות בתוכנית בגיבוש ובפרסום מכרזים לטובת ביצוע פרויקטי התייעלות אנרגטית. משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים יקצה לצורך כך סך של 1 מלש"ח בפריסה על פני שנתיים (2016-2017 - חצי מלש"ח כל שנה) ומשרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך 5 מלש"ח בפריסה על פני שנתיים (2016-2017 - 2.5 מלש"ח לשנה).

25. **תקצוב משלים למבני ציבור תקציביים** - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, להעמיד תקציב בסך 30 מלש"ח, בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, לטובת סיוע לרשויות של יישובי התוכנית בכיסוי חלקן של הרשויות בתקצוב תכניות בהן אושרה לפי הוראות כל דין הקמת מבנים במימון מפעל הפיס, וכן בכפוף להוראות תכנית מתקנים לאומית ככל שתיקבע לפי סעיף 17(ב)(2), לחוק הספורט, התשמ"ח-1988 לטובת סיוע בהקמת

מבנים במימון המועצה להסדר הימורים בספורט (טוטו). לצורך כך יקצה המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל 10 מלש"ח ממקורותיו (2.5 מלש"ח בשנה), ומשרד האוצר יקצה תקציב תוספתי בסך 20 מלש"ח (5 מלש"ח בשנה).

26. **שילוט ומספור** - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל לממש בשנים 2016-2019 את התוכנית שגיבש בתיאום עם משרד ראש הממשלה להצבת שילוט רחובות ביישובי התוכנית שיותאם לתוכנית לפיתוח תיירות ביישובי התוכנית בהיקף של 15 מלש"ח, בפריסה על-פני ארבע שנים, מהם 5 מלש"ח ממקורות המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל (1.25 מלש"ח לשנה) ו-10 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (2.5 מלש"ח לשנה).

27. **פעילות תרבות, חינוך וספורט** - להנחות את המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל להכין תכניות לקידום ילדים ונוער (שחמט, ספורט פעילויות חינוכיות, תרבות וכו') בהיקף של 20.5 מלש"ח ובפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 מהם 18.5 מלש"ח תקציב תוספתי ממשרד האוצר ו-2 מלש"ח ממקורות המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, ובכפוף להוראות כל דין לעניין פעילות בתחומים אלה. התוכניות יתואמו עם משרד ראש הממשלה והגורמים המקצועיים האחראים על החינוך במגזר הדרוזי והצירקסי במשרד החינוך ובמשרד התרבות והספורט לפי העניין. כמו כן הממשלה רושמת לפניה התחייבות עמותת מפעלות חינוך וחברה להעמיד תקציב בהיקף של 15 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019.

28. **תחבורה ובטיחות בדרכים** - להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול לשיפור ולפיתוח התשתיות התחבורתיות במגזר הדרוזי-צירקסי, כדלקמן:

א. לבצע את פעולות הפיתוח הנכללות בצבר פרויקטים א' עד ג' בהתאם לתוכנית שהוגשה למשרד ראש הממשלה וכן לנקוט בפעולות נוספות לשיפור תשתיות התחבורה (לרבות מחוץ לשטח השיפוט של היישובים) ובכלל זה הסדרת צמתים, מעגלי תנועה, תאורה וכו'. רשימת הפרויקטים בצבר תוכל להתעדכן בהתאם לשיקולים מקצועיים, בתיאום עם משרד האוצר ובהסכמת משרד ראש הממשלה. היקף התוכנית יעמוד על 175 מלש"ח, בפריסה על פני חמש שנים 2016-2020 (35 מלש"ח לשנה).

ב. להטיל על הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים לבצע פעילות חינוך והסברה לנושא בטיחות בדרכים במגזר הדרוזי- צ'רקסי. הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים תקצה ממקורותיה סך של 2.5 מלש"ח לטובת פעילות זאת בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 (625 אלש"ח לשנה).

ג. להנחות את משרד התחבורה והבטיחות בדרכים לפעול להעברת הטיפול בכבישים הבינעירוניים חוצי היישובים הכלולים בתוכנית לידי חברת "נתיבי ישראל", וזאת על בסיס בחינה מקלה. לשם כך יגובשו קריטריונים ייחודיים אשר יתנו התייחסות מיוחדת לכבישים מס' 672 חוצה עוספיא ודאליית אל כרמל, 806 חוצה מע'אר, 864 חוצה פקיעין ו- 864 חוצה ראמה, 767 חוצה כפר כמא ו-89 חוצה חורפיש.

29. **בריאות** - להנחות את משרד הבריאות להכין, בתוך 120 יום, תכנית להקמת תחנות לבריאות המשפחה ותוכנית לחינוך ולקידום בריאות ביישובים הכלולים בהחלטה בתיאום עם משרד ראש הממשלה, ועל פי שיקולים מקצועיים, ולהקצות ליישומה 14.5 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019, מהם 6 מלש"ח ממקורות משרד הבריאות (1.5 מלש"ח לשנה), ו-8.5 מלש"ח תקציב תוספתי ייעודי שיוקצה על ידי משרד האוצר (2.125 מלש"ח לשנה). במסגרת התוכנית תיבחן גם חלופה של הקמת מרכזים אינטגרטיביים בשילוב עם התקציבים הקבועים בסעיף 18(א). כמו כן ייבחן אופן הפעלת התחנות לבריאות המשפחה במסגרת החלופות הקיימות כיום.

30. **מרכז המורשת של העדה הדרוזית** - בהמשך לחוק המרכז למורשת הדרוזים בישראל, התשס"ז-2007, להנחות את משרד התרבות והספורט להשלים את הקמת מרכז המורשת של העדה הדרוזית בתוך 4 שנים. לצורך כך יקצה משרד האוצר למשרד התרבות והספורט סך של 30 מלש"ח, בהרשאה להתחייב החל משנת 2016.

31. **השלמת הקמה של שלוחות בתי יד לבנים** - בהמשך להחלטת ועדת מנכ"לים משנת 1994, להקים שלוחות של בית יד לבנים ביישובים עספיא, ירכא ובית ג'ן, באמצעות הרשויות המקומיות או משרד הבינוי והשיכון, כפי שייקבע על ידי משרד ראש הממשלה, בהשקעה כוללת של 5 מלש"ח. משרד ראש הממשלה יקצה לצורך כך 5 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2016-2019 ובהרשאה להתחייב החל משנת 2016. לצורך כך, יקצה משרד ראש הממשלה 3 מלש"ח ממקורותיו לשנים

מזכירות הממשלה

2016-2019. משרד האוצר יקצה למשרד ראש הממשלה תקציב תוספתי ייעודי בסך 2 מלש"ח לשנים 2019-2016.

32. **הפעלת בית יד לבנים הדרוזי המרכזי** - יוקצו בתקציב משרד הביטחון 5 מלש"ח לארבע שנים 2019-2016, לצורך הפעלת מבחני התמיכה של משרד הביטחון. ככל שיהיה צורך בכך, יתוקנו מבחני תמיכה אלה. הקצאת התקציב תבוצע בהתאם לפריסת התקציב הבאה:

2019	2018	2017	2016
[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]	[מלש"ח]
1	1	1	2

יובהר כי 1 מלש"ח מתוך התקציב שיוקצה בשנת 2016 הינו עבור פעילויות שבוצעו בשנת 2015 וטרם ניתן להם מענה תקציבי ופעילויות שיבוצעו בשנת 2016.

33. **ליווי התוכנית וייעוץ לטובת יישומה** - משרד ראש הממשלה יפעל בתיאום עם ראשי הרשויות הדרוזיות והצירקסיות לביצוע בקרה ולקידום היישום של החלטה זו. לצורך כך, יקצה משרד האוצר תקציב תוספתי בסך 5 מלש"ח בפריסה על פני ארבע שנים 2019-2016. תקציב זה ישמש, בין השאר, לטובת מחקר סטטיסטי מלווה באמצעות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, גיבוש מודל מעקב ומערכת מחשוב תומכת, התקשרות עם יועצים וגופים נוספים, ולצורך מעקב אחר התועלות וההשפעות של יישום התוכנית על התושבים והיישובים הנכללים בתוכנית, ולצורך בניית מאגר מידע ובסיס נתונים שיאפשרו מיטוב השקעות הממשלה בתוכנית זו ובתוכניות המשך.

34. לרשום את הודעת משרד הפנים לפיה הקצה סך של 200 מלש"ח בשנת 2015 לטובת צמצום פערים תקציביים ותשתיתיים ברשויות הדרוזיות והצירקסיות בהתאם למתווה לחלוקת התקציב בין הרשויות שגובש ואושר על ידו ביום 18.10.2015.

35. המשרד לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל יבצע את הפעולות הנדרשות ממנו לצורך יישום החלטה זו, בכל יישובי התוכנית, לרבות ביישובים שאינם בתחומי הנגב או הגליל, בהתאם להגדרתם לפי חוק הרשות לפיתוח הנגב וחוק הרשות לפיתוח הגליל.

36. **ניהול ושונות** -

מזכירות הממשלה

- א. משרדי הממשלה והגופים השונים השותפים לתוכנית זו יתאמו עם המשרד לשיתוף פעולה אזורי את תכניות העבודה הקשורות לתוכנית זו בתחילת כל שנת עבודה, וכן בכל עת שייעשה שינוי בתוכניות אלו במהלך תקופת התוכנית.
- ב. משרד ממשלתי רשאי, בפרויקטי פיתוח המחייבים זאת, להתחייב על סכום העולה על התזרים השנתי המתקצב לו, וזאת בהרשאה להתחייב בהסכמת אגף התקציבים במשרד האוצר ובתיאום עם המשרד לשיתוף פעולה אזורי.
- ג. תקציבים אלו אינם מהווים חלופה לכל תקציב אחר שהוקצה על-ידי משרדי הממשלה לטובת אוכלוסיית המיעוטים בכלל, ואוכלוסיית הדרוזים והצ'רקסים בפרט למעט אם נאמר אחרת במפורש באותו סעיף.
- ד. המשרד לשיתוף פעולה אזורי יקים ועדת היגוי למעקב ובקרה אחר יישום התוכנית בהשתתפות משרד ראש הממשלה, יו"ר פורום ראשי הרשויות הדרוזיות והצ'רקסיות, משרד האוצר ונציגי המשרדים השותפים בתוכנית, וכן נציגים נוספים כפי שימצא משרד ראש הממשלה לנכון. הוועדה תתכנס לפחות אחת לחצי שנה.
- ה. תקופת התוכנית הנדונה נקבעה באופן שמיועד לאפשר השלמת פרויקטי תכנון ופיתוח, ופעולות שהצלחתן ויישומן מותנה בהיותן תכניות רב שנתיות.
- ו. כל שר בתחומו ועל-פי ההנחיות הביצוע המפורטות בכל אחד מסעיפי החלטה זו, יהיה אחראי על ביצוע המטלות שבתחום אחריותו.
- ז. במסגרת יישום ההחלטה ייבחן גם ההיבט של שוויון מגדרי, בהתייעצות עם השרה לשוויון חברתי.

סבסוד פיתוח למשרתי כוחות הביטחון מקרב אוכלוסיות המיעוטים –

לתקופה שמיום 7.6.2015 ועד ליום 31.12.2020

37. א. לקבוע סבסוד הוצאות פיתוח תשתיות לבנייה חדשה בקרקעות מדינה בשיעור של 90% למשרתי כוחות הביטחון ביישובי התוכנית וביישובי מגזרי המיעוטים שבאזורי העדיפות הלאומית כהגדרתם בהחלטת הממשלה מס' 667 מיום 4.8.2013, בהתאם לנוסחה שסוכמה בין משרד ראש הממשלה, משרד האוצר ומשרד הבינוי והשיכון בעקבות החלטות ממשלה מס' 2332 ומס' 2861, ותוקנה

ביום 10.01.2016 בהתאם להחלטה 59, וזאת החל מיום 7.6.2015 ועד לסוף שנת 2020, לרבות שינויים שיעשו בה.

לצורך יישום סעיף זה ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים יוקצה סך של 40 מלש"ח לשנים 2016-2017, שישמש לטובת תגבור הסבסוד (דהיינו ההטבה שמעל ל-50% ועד לגובה הסיוע האמור בסעיף זה; להלן: תגבור הסבסוד) ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, ובהם בלבד. ככל שיידרש תקצוב נוסף למימון תגבור הסבסוד כהגדרתו לעיל, ביישובים הדרוזיים והצ'רקסיים, כפי שייגזר מהיקף השיווקים בתקופת התוכנית, יפעל משרד ראש הממשלה להסדת תקציבים ממקורות החלטה זו (דהיינו ללא פריצת מסגרת התקצוב הקבועה בהחלטה) ויעמידם לטובת מימון התגבור, באישור הממשלה. ככל שישארו יתרות מהתקציב האמור לשנים 2017-2016, יועבר התקציב לשנות התכנית הבאות. בשנים 2018-2019 יתקצב הסבסוד באופן דומה, ככל שיידרש.

ב. הסבסוד לפי סעיף זה יחול גם לגבי מכרזי קרקע שפורסמו קודם ליום 7 ביוני 2015, וטרם הגיע המועד האחרון להגשת הצעות לגביהם במועד קבלת ההחלטה הנוכחית.

בנוסף, ועל אף האמור בסעיף 38 להלן, הוראת המעבר שנקבעה בפסקה השנייה לסעיף 35 להחלטה 59 תעמוד בעינה לעניין מכרזים כמפורט בה, אשר המועד האחרון להגשת הצעות לגביהם הסתיים לפני מועד קבלת ההחלטה הנוכחית.

ג. בסעיף זה "משרתי כוחות הביטחון" – כמשמעותם בהחלטת מועצת מקרקעי ישראל מספר 1420 מיום 2.3.2015 (להלן - החלטה 1420) וכל החלטה אחרת של מועצת מקרקעי ישראל שתבוא במקומה.

ד. להנחות את יו"ר מועצת מקרקעי ישראל להביא לאישור מועצת מקרקעי ישראל, בתוך 60 יום, הצעות לתיקון החלטה מס' 1420 כדלקמן:

- לצורך הוספת משרתי שירות בתי הסוהר להגדרה של "משרתי בכוחות הביטחון".

- לעניין משך "השירות המלא" תתוקן ההגדרה כך שמקבלי ההטבה יהיו מי ששרתו 24 חודשים לפחות במקום 16 חודשים.

ה. להנחות את יו"ר מועצת מקרקעי ישראל להביא לאישור המועצה הצעה לתיקון החלטה מס' 1420 כך שלעניין הזכאות להנחה בערך הקרקע, יראו את מי ששירת כלוחם או כתומך לחימה וראש אגף

מזכירות הממשלה

כוח אדם בצבא הגנה לישראל (בסעיף זה – ראש אגף כוח אדם) קבע כי הוא שוחרר מחמת פציעה שאירעה במהלך אימון או פעילות מבצעית, כמי שהשלים שירות מלא כהגדרתו בהחלטה האמורה; על החלטת ראש אגף כוח אדם כאמור ניתן לערער לפני ראש המטה הכללי בצבא הגנה לישראל.

תיקון זה יחול גם לעניין הזכאות לסבסוד הוצאות פיתוח תשתיות כאמור בסעיף קטן א.

38. החלטה זו באה במקום החלטת הממשלה מס' 59 מיום 7.6.2015 בנושא "תכנית לפיתוח ולהעצמת היישובים הדרוזיים והצ'רקסיים לשנים 2016 – 2020".

רשימת היישובים הנכללים בתוכנית

שם יישוב	סוג יישוב	שם הרשות	אוכלוסייה (למ"ס) (2013)
אבו סנאן	מועצה מקומית	אבו סנאן	13,045
בית ג'ן	מועצה מקומית	בית ג'ן	11,145
ג'ולס	מועצה מקומית	ג'ולס	5,975
דאלית אל-כרמל	מועצה מקומית	דאלית אל-כרמל	16,248
חורפיש	מועצה מקומית	חורפיש	5,874
יאנוח-ג'ת	מועצה מקומית	יאנוח-ג'ת	6,092
ירכא	מועצה מקומית	ירכא	15,806
כסרא-סמיע	מועצה מקומית	כסרא-סמיע	7,868
כפר כמא	מועצה מקומית	כפר כמא	3,117
מגאר	מועצה מקומית	מגאר	21,122
סאג'ור	מועצה מקומית	סאג'ור	3,943
עין אל-אסד	יישוב במועצה אזורית	מרום הגליל	863
עספא	מועצה מקומית	עספא	11,553

מזכירות הממשלה

פקיעין	מועצה מקומית	פקיעין	5,486
(בוקייעה)		(בוקייעה)	
ראמה	מועצה מקומית	ראמה	7,309
<u>ריחאנייה</u>	<u>ישוב</u> <u>במועצה</u>	<u>מרום הגליל</u>	<u>1,156</u>
	<u>אזורית</u>		
	סה"כ		136,602